

Miljöministeriets förordning

om krav på energiprestanda för vissa installationssystem i byggnader

I enlighet med miljöministeriets beslut föreskrivs med stöd av 117 g § 4 mom. och 150 f § 4 mom. i markanvändnings- och bygglagen (132/1999), sådana de lyder, 117 g § 4 mom. i lag 1151/2016 och 150 f § 4 mom. i lag 41/2014:

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning tillämpas på uppförande av nya byggnader, reparation och ändring av byggnader och ändring av byggnaders användningsändamål, när en byggnad består av en takförsedd konstruktion med väggar och det i byggnaden används energi för att påverka inomhusklimatet.

Denna förordning innehåller bestämmelser om krav på energiprestanda för självreglerande anordningar, system för fastighetsautomation och fastighetsstyrning och system för platsbaserad elproduktion.

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

1) *byggnadens installationssystem* teknisk utrustning för rumsuppvärmning, rumskylning, ventilation, varmvatten för hushållsbruk, fast belysning, fastighetsautomation och tillhörande reglering, platsbaserad elproduktion, eller en kombination därav, inklusive sådana system som utnyttjar energi från förnybara energikällor, i en byggnad eller en byggnadsenhet,

2) *system för fastighetsautomation och fastighetsstyrning* ett system som omfattar produkter, programvara och tekniskt underhåll som kan stödja en energieffektiv, ekonomisk och säker drift av byggnadens installationssystem genom automatisk styrning och genom att underlätta den manuella hanteringen av byggnaders installationssystem,

3) *system för platsbaserad elproduktion* ett system som installerats i en byggnad eller fastighet där byggnaden finns och som är planerat för platsbaserad elproduktion och är anslutet till byggnaden och dess elanläggningar,

4) *självreglerande anordningar* anordningar som automatiskt reglerar värmeavgivarens uppvärmningseffekt i enlighet med värmeinställningarna,

5) *värmegenerator* den del av ett uppvärmningssystem som genererar nyttig värme genom en eller flera av följande processer: förbränning av bränslen, jouleeffekt i värmeelement med elektriska motstånd och värmeupptagning från en värmekälla i form av omgivningsluft, ventilationsfrånluft, vatten eller mark med hjälp av en värmepump,

6) *teknisk genomförbarhet* en sådan tillämpning av författningar som inte medför väsentliga ändringar i byggnaden eller dess uppvärmnings-, kylnings- eller ventilationssystem eller kombinationer av dem,

7) *ekonomisk genomförbarhet* en sådan tillämpning av författningar att den förväntade totala nyttan av investeringen är större än investerings- och driftskostnaderna,

8) *funktionell genomförbarhet* en sådan tillämpning av författningar att systemets funktion eller användningen av byggnaden för dess användningsändamål inte förhindras.

3 §

Självreglerande anordningar

Den som påbörjar ett byggprojekt ska se till att självreglerande anordningar installeras i nya byggnader. Självreglerande anordningar ska installeras så att de separat reglerar temperaturen i varje rum. Om kraven på inomhusmiljön i utrymmena i en zon motsvarar varandra eller om rummen i en zon inte är konstruktionsmässigt åtskilda, får självreglerande anordningar installeras så att de reglerar temperaturen i en angiven uppvärmd eller kyld zon av byggnadsenheten.

När en byggnads värmegenerator eller värmecentral byts ut eller en ny installeras, ska den som påbörjar byggprojektet se till att självreglerande anordningar installeras i de utrymmen som den värmegenerator eller värmecentral som byts ut eller installeras ska värma upp. Självreglerande anordningar ska installeras så att de separat reglerar temperaturen i varje rum. Om kraven på inomhusmiljön i utrymmena i en zon motsvarar varandra eller om rummen i en zon inte är konstruktionsmässigt åtskilda, får självreglerande anordningar installeras så att de reglerar temperaturen i en angiven uppvärmd zon av byggnadsenheten.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas när det är tekniskt och ekonomiskt genomförbart att installera självreglerande anordningar.

4 §

Krav på energiprestanda för system för fastighetsautomation och fastighetsstyrning och system för platsbaserad elproduktion

Om det i en byggnad planeras och byggs ett system för fastighetsautomation och fastighetsstyrning eller ett system för platsbaserad elproduktion, ska systemet uppfylla de krav på energiprestanda som gäller systemets totala energiprestanda, lämpliga dimensionering, korrekta installation, korrekta ibruktagande och lämpliga styrning.

Kraven i 1 mom. tillämpas på uppförande av nya byggnader samt på installation, ersättande eller förbättring av system när kraven är tekniskt, ekonomiskt och funktionellt genomförbara.

5 §

Systemets totala energiprestanda

En specialprojekterare ska planera systemet för fastighetsautomation och fastighetsstyrning så att de tekniska system och anordningar som är centrala med tanke på byggnadens energiförbrukning med hjälp av systemet kan styras och övervakas för att optimera energianvändningen. Styrningen ska genomföras så att byggnaden och dess installationssystem fungerar i enlighet med sitt användningsändamål. Systemet för fastighetsautomation och fastighetsstyrning ska för sin del säkerställa att ett gott, hälsosamt och tryggt inomhusklimat åstadkoms på ett energieffektivt sätt.

Specialprojekteraren ska planera systemet för platsbaserad elproduktion så att det är energieffektivt till sin prestanda och så att det är anslutet till byggnadens elsystem på ett sådant sätt att den producerade energin effektivt ska kunna utnyttjas i byggnaden.

6 §

Lämplig dimensionering av systemet

Specialprojekterarna ska i enlighet med sina uppgifter se till att systemet för fastighetsautomation och fastighetsstyrning planeras och dimensioneras så att systemet samverkar med byggnadens installationssystem för att optimera energianvändningen. Vid planeringen och dimensioneringen ska målnivåerna för inomhusförhållandena, byggnadstypen och möjligheten till energibesparingar beaktas.

Specialprojekteraren ska planera och dimensionera systemet för platsbaserad elproduktion så att det är energieffektivt med beaktande av byggnadstypen och användningen av byggnaden, möjligheten till energibesparingar, energilagringens förmåga, kostnadsbesparingen i fråga om elenergi, de lokala förhållandena samt de begränsningar som kan inverka på dimensioneringen.

7 §

Korrekt installation av systemet

Den som är ansvarig för byggnadsskedet i fråga om systemet för fastighetsautomation och fastighetsstyrning ska till inspektionsprotokollet för bygget foga en redogörelse över installationens överensstämmelse med beskrivningarna samt i inspektionsprotokollet och dess sammanfattande del göra en anteckning om verksamhetens överensstämmelse med beskrivningarna.

8 §

Korrekt ibruktagande av systemet

Den som är ansvarig för byggnadsskedet i fråga om systemet för fastighetsautomation och fastighetsstyrning ska till inspektionsprotokollet för bygget foga en redogörelse över mätinstrumentens, styr- och reglerkretsarnas funktions och rapporternas överensstämmelse med beskrivningarna samt i inspektionsprotokollet och dess sammanfattande del göra en anteckning om verksamhetens överensstämmelse med beskrivningarna.

9 §

Lämplig styrning av systemet

Specialprojekteraren ska, för att säkerställa en korrekt användning och lättanvändbarhet, se till att systemet för fastighetsautomation och fastighetsstyrning har användargränssnitt som hör till byggnaden och lämpar sig för olika användargrupper. Specialprojekteraren ska se till att funktionerna i systemet för fastighetsautomation och fastighetsstyrning möjliggör en beskrivning av byggnadens energiprestanda och av eventuella avvikelser från målvärdena för byggnadens förhållanden.

Specialprojekteraren ska se till att systemet för platsbaserad elproduktion eller systemet för fastighetsautomation och fastighetsstyrning möjliggör en beskrivning av mängden elenergi som producerats och styrningen av till den egna förbrukningen, det egna lagret eller det allmänna elnätet, eller en beskrivning med vars hjälp uppgifterna om detta kan fastställas.

10 §

Elektrisk utrustning och elanläggningar

Bestämmelser om de krav som ställs på elektrisk utrustning och elanläggningar, om visande av att elektrisk utrustning och elanläggningar överensstämmer med kraven och om tillsynen över överensstämmelsen samt om arbeten i elbranschen och övervakningen av dem finns i el-säkerhetslagen (1135/2016).

11 §

Inspektion och antecknande av systemets totala energiprestanda

Efter installationen, ersättandet eller förbättringen av ett system för fastighetsautomation och fastighetsstyrning eller ett system för platsbaserad elproduktion ska den som är ansvarig för byggnadsskedet i inspektionsprotokollet för bygget och i dess sammanfattande del göra en anteckning om systemens överensstämmelse med beskrivningarna.

12 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2021.

På projekt som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna förordning tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 27 oktober 2020

Miljö- och klimatminister Krista Mikkonen

Miljöråd Maarit Haakana